

FOTO: UGGI KALDAN

Ulykker i landbruget

SIKKERHED VED ARBEJDE MED RENGØRINGSMIDLER

Sammenblanding af kemikalier kan give alvorlige skader

En landmand var ved at gøre højtryksrensere klar til vask af svine-stalden. Han ville efterfylde rengøringsmidlet i højtryksrensers beholder og hentede dusken med rengøringsmiddel – troede han. I stedet havde han fået fat i en dunk med desinfektionsmiddel. Han hældte det i beholderen og forlod stedet.

Fem minutter senere kom han forbi højtryksrensere igen og så, at der var skum på gulvet. Han undrede sig over, hvor skummet kom fra og åbnede derfor beholderen, han havde hældt væsken i. I det samme eksploderede den sammenblandede væske. Landmanden fik væsken i det ene øje, som blev alvorligt ætset. Hos lægen blev øjet skyllet i 14 timer. Umiddelbart efter ulykken var der ca. 10 pct. syn tilbage og efter fire måneder var øjet helet så meget, at der var ca. 50 pct. syn. Øjet er fortsat i bedring.

Den slags ulykker kan undgås.

SØRG FOR SIKKERHED VED ARBEJDE MED KEMIKALIER

For at undgå ulykker med kemikalier, er det vigtigt, at man ved hvilke kemiske produkter, der arbejdes med på arbejdspladsen, og hvordan man sikkerhedsmæssigt skal forholde sig under arbejdet med dem. En ArbejdsPladsBrugsanvisning (APB), der består af leverandørens sikkerhedsdatablad og arbejdspladsens eget tillæg, skal ifølge arbejdsmiljøloven laves på **alle færemærkede** kemiske produkter. I APB'en skal der bl.a. stå, hvem der må arbejde med produktet, hvilke forholdsregler man skal tage – fx hvilke værnemidler der er påkrævet, hvor de opbevares på arbejdspladsen, og hvilke førstehjælpsforanstaltninger der skal træffes, hvis der sker uheld.

I perioden 2007-2010 var der kemi involveret i 3,6 pct. af de ulykker, der skete i landbruget. Kilde: Videncentret for Landbrugs rapport om landbrugsulykker 2007-2010.

Arbejdspladsbrugsanvisning

– forkortes APB

APB består af to dele:

- Leverandørens sikkerhedsdatablad
- Tillæg til leverandørens sikkerhedsdatablad.

APB skal udarbejdes for alle færemærkede produkter. I tillægget skal bl.a. stå, hvor og hvordan det kemiske produkt opbevares på virksomheden, hvordan det håndteres, hvilke værnemidler der skal bruges, hvor og hvordan de opbevares, om der er krav om ventilation samt hvordan produktet bortskaffes. Informationerne kan skrives ind i leverandørens sikkerhedsdatablad eller fremgå af et vedlagt skema eller dokument. Læs mere [her](#)

Færemærkerne kan se sådan ud:

Efter sommeren 2017 bliver alle færemærker rød/hvide og de orange udgår:

FOTO: ARKIVFOTO

ANDRE FORHOLDSREGLER PÅ ARBEJDSPLADSEN

- Orienter dig i APB'en inden arbejdet påbegyndes, og instruer nye medarbejdere i brugen af kemikalier
- Bland aldrig kemiske produkter, der ikke er beregnet til det
- Opbevar altid klor- og syreholdige produkter adskilt – der opstår giftige gasser, hvis de blandes sammen
- Lad altid etiketten med produktnavn, færemærkning mv. være synlig, der hvor kemikalier opbevares
- Mærk gerne hylder eller depotområder med tydelig information om kemiske produkter
- Hæld ALDRIG færemærkede produkter om i uoriginale beholdere uden færemærkning og korrekt etiket
- Hvis etiketten falder af eller slides, så den ikke kan læses, SKAL produktet bortskaffes, eller en ny etiket skal skaffes fra leverandøren. Mens etiketten anskaffes, skal produktet være utilgængeligt for ansatte
- Brug det mindst farlige produkt og bortskaf produkter, der ikke bruges
- Opbevar de nødvendige personlige værnemidler der, hvor de skal bruges – fx øjenværn og handsker
- Vær opmærksom på at have førstehjælpsudstyr inden for rækkevidde – fx øjenskyller. Hurtig hjælp er vigtig for at begrænse skaden.

Se i to videoklip arbejdsmiljøkonsulent Hans Thostrup fortælle om kemi og værnemidler samt opbevaring af kemikalier. Klippene er lavet i samarbejde med Beyer:

[Personlige værnemidler](#)

[Kemikalierum](#)

